

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА, ПРОЦЕСУ ТА
АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА ЗАГЛЬНОПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Андрій ФОМЕНКО

____.____._____ 2020

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА І
ПРОЦЕСУ»

Освітній ступінь: доктор філософії
Спеціальність 081 «Право»
Статус навчальної дисципліни **вибіркова**
ОНП «Право» третього (освітньо-наукового) рівня
наказ ДДУВС № 166 від 17.02.2020
Мова навчання: **українська**

Актуальні проблеми адміністративного права і процесу. Програма вибіркової навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 20 с.

РОЗРОБНИКИ:

Борис ЛОГВИНЕНКО, професор кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності факультету, доктор юридичних наук, доцент

Вікторія САВІЩЕНКО – доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри загальноправових дисциплін.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Юлія ЛЕГЕЗА, професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», доктор юридичних наук, професор.

Дмитро ПРИЙМАЧЕНКО, професор кафедри адміністративного та митного права Університету митної справи та фінансів, доктор юридичних наук, професор.

Розглянуто на засіданні кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності
протокол № 23 від 12.06.2020.

Розглянуто на засіданні кафедри загальноправових дисциплін
21.05.2020, протокол № 17

Рекомендовано Науково-методичною радою університету
протокол № 11 від 25.08.2020 року.

Схвалено Вченою радою університету
протокол № 12 від 27.08.2020 року.

Метою вивчення навчальної дисципліни є набуття та поглиблення знань слухачів щодо теоретико-правових категорій науки адміністративного права, новітніх тенденції щодо реформування адміністративного права, його системи, правових інститутів, підгалузей; формування вмінь та навичок у сфері реалізації адміністративного законодавства, правильного тлумачення та реалізації законодавчих норм у практичній діяльності органів публічної адміністрації.

Завданням **навчальної дисципліни** «Актуальні проблеми адміністративного права і процесу» є вивчення системи та інститутів адміністративного права України, визначення поняття, предмету, методів та джерел адміністративного права і процесу; аналіз та вивчення чинного адміністративного та адміністративно-процесуального законодавства України; набуття навичок практичного застосування норм даної галузі права України під час вирішення конкретних адміністративно-правових спорів.

Згідно з освітньо-наукової програмою, вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного права і процесу» має сформулювати та актуалізувати такі результати навчання аспіранта як:

ПРН1. Вміти досліджувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати основні соціально-правові концепції та теорії, формулювати та обґрунтовувати наукові підходи до вирішення актуальних питань у сфері правозастосування.

ПРН2. Вміти здійснювати наукові дослідження з питань функціонування правової системи та правового забезпечення захисту прав, свобод та законних інтересів фізичних та юридичних осіб та функціонування органів публічної влади.

ПРН3. Вміти досягати наукових результатів, що переосмислюють наявні та створюють нові цілісні знання відповідно до актуальних проблем розвитку правових-відносин з використанням новітніх методів наукового дослідження.

ПРН4. Мати здібності до застосування комплексного системного підходу при проведенні аналізу, оцінюванні та формулюванні обґрунтованих висновків, пропозицій щодо розробки та реалізації правової політики держави та представлення результатів наукового дослідження з використанням сучасних методів пізнання об'єктивної дійсності.

ПРН6. Виявляти лідерські якості, уміти самонавчатися, саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за визначення новизни наукових досліджень та прийняття експертних рішень.

ПРН7. Володіти навиками до застосування наукових знань і методик з метою вибору та обґрунтування регуляторів та важелів правової політики держави, удосконалення механізму реалізації правової політики держави, проводити науково-дослідну діяльність у сфері права.

ПРН8. Готувати аналітичні матеріали для формування та реалізації правової політики і ухвалення стратегічних рішень для зацікавлених суб'єктів.

ПРН10. Вміти визначати юридичну політику та правозастосовну практику державних інституцій, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, в інших юридичних особах незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності.

ПРН12. Уміти використовувати інформаційні технології, методи та

інструментальні засоби структурного, функціонального, процесного та імітаційного моделювання в юридичній діяльності.

ПРН13. Володіти навиками планування, аналізу, прогнозування та контролю юридичної роботи в органах та підрозділах МВС інших державних інституціях, органах місцевого самоврядування, громадських об'єднаннях, в юридичних особах незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності.

ПРН14. Володіти термінологією наукових досліджень у галузі права, в тому числі іноземними мовами на рівні, достатньому для здійснення наукових комунікацій, обґрунтування та захисту власних наукових досліджень, в тому числі для міжнародного наукового співробітництва.

ПРН15. Вміти досліджувати проблеми правового забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 год. / 6 кредитів ECTS.

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1, 1.2. *(оновлюється щорічно).*

Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Сучасні наукові підходи щодо системи та змісту адміністративного права та адміністративного процесу

Публічна адміністрація. Соціальне призначення адміністративного права у сучасних умовах. Новітні підходи щодо предмету адміністративного права. Методи адміністративно-правового регулювання. Система адміністративного права. Адміністративний процес в системі адміністративного права. Співвідношення адміністративно-процесуального права і адміністративного процесу. Адміністративне судочинство: система та структура адміністративних судів. Предметна, територіальна та інституційна юрисдикція адміністративних судів. Процесуальні особливості розгляду окремих категорій справ: щодо проходження публічної служби; щодо оскарження рішень податкових органів; щодо оскарження рішень митних органів; щодо оскарження рішень органів примусового виконання; щодо оскарження рішень посадових осіб поліції; щодо оголошення результатів виборів.

ТЕМА 2. Адміністративно-деліктне право в системі адміністративного права

Місце адміністративно-деліктного права в системі публічного права. Система адміністративно-деліктного права. Теорія адміністративно-деліктного права. Зарубіжне адміністративно-деліктне право. Матеріальне адміністративно-деліктне право. Процесуальне адміністративно-деліктне право. Види адміністративних санкцій. Особливості адміністративної відповідальності спеціальних категорій фізичних осіб: реалії та доцільність встановлення. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб. Учасники адміністративно-деліктного процесу. Процедури адміністративно-деліктного процесу. Особливості адміністративних процедур щодо притягнення до адміністративної відповідальності за такі види правопорушень: особливості кваліфікації та оформлення матеріалів окремих категорій адміністративних правопорушень.

ТЕМА 3. Адміністративно-процесуальне право в системі адміністративного права: наукові підходи та сучасна практика

Методологія дослідження адміністративно-процесуального права в системі адміністративного права: наукові підходи та сучасна практика. Співвідношення адміністративно-процесуального права та адміністративного процесу.

Адміністративний судовий процес, правові підстави та порядок його здійснення за Кодексом адміністративного судочинства України. Позасудові адміністративні процедури, правові підстави та порядок їх здійснення. Адміністративне судочинство. Адміністративна юстиція в європейських державах.

ТЕМА 4. Актуальні питання надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації

Правова основа надання адміністративних послуг в Україні. Поняття адміністративних послуг. Ознаки надання адміністративних послуг. Місце адміністративних послуг в адміністративному праві. Характеристика закону України «Про адміністративні послуги». Сутність реєстру адміністративних послуг в Україні. Зарубіжний досвід надання адміністративних послуг в Україні. Особливості провадження з надання адміністративних послуг. Оцінювання якості надання адміністративних послуг. Принципи надання адміністративних послуг. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності з надання адміністративних послуг. Напрямки удосконалення процедур надання адміністративних послуг в Україні.

ТЕМА 5. Електронні послуги органів публічної адміністрації

Основні тенденції розвитку електронного урядування в Україні. Загальна характеристика органів публічної адміністрації як суб'єкта надання електронних послуг. Електронні послуги в державах-членах ЄС: досвід і особливості. Поняття і сутність електронних послуг в Україні. Нормативно-правова основа надання електронних послуг в Україні: підходи до класифікації. Поняття і зміст адміністративних процедур надання електронних послуг. Загальна характеристика основних світових моделей надання електронних послуг. МВС України як суб'єкт надання електронних послуг. Основні проблеми впровадження електронних послуг в Україні. Характеристика заходів з підвищення якості надання електронних послуг органами публічної адміністрації. Перспективні напрями розвитку електронних послуг в Україні. Загальна характеристика основних платформ надання електронних послуг в Україні.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного права і процесу» передбачено:

- для денної форми навчання – екзамен;
- для заочної форми навчання – екзамен;

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS	Пояснення
90–100	Відмінно	A	Теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі (<i>повна здатність</i> застосовувати знання завдань, принципів і доктрин адміністративного права, а також змісту його правових інститутів; знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального адміністративного права); сформовані необхідні практичні навички (<i>повна здатність</i> до критичного та системного аналізу адміністративно-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності – при кваліфікації адміністративних правопорушень, відмежування їх від інших правопорушень, відображення їх в наукових публікаціях)
83–89	Добре	B	Теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі (здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин адміністративного права, а також змісту його правових інститутів <i>в достатньому обсязі</i> ; знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального адміністративного права); в основному сформовані необхідні практичні навички (здатність до критичного та системного аналізу адміністративно-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності – при кваліфікації адміністративних правопорушень, відмежування їх від інших правопорушень, відображення їх в наукових публікаціях <i>в достатньому обсязі</i>)
75–82		C	Теоретичний зміст курсу переважно засвоєний (здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин адміністративного права, а також змісту його правових інститутів <i>на належному для правника рівні</i> ; знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і адміністративного права); в основному сформовані практичні навички (здатність до критичного та системного аналізу адміністративно-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності – при кваліфікації адміністративних правопорушень, відмежування їх від інших правопорушень, відображення їх в наукових публікаціях <i>на належному для науковця рівні</i>)

68–74	Задовільно	D	Теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю , але прогалини не носять істотного характеру (неповна здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин адміністративного права, а також змісту його правових інститутів на належному для правника рівні ; знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і адміністративного права); в основному сформовані практичні навички (неповна здатність до критичного та системного аналізу адміністративно-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності – при кваліфікації адміністративних правопорушень, відмежування їх від інших правопорушень, відображення проблем галузі в наукових публікаціях на належному для науковця рівні)
60–67		E	Теоретичний зміст курсу засвоєний частково (часткова здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин адміністративного права, а також змісту його правових інститутів; не сформовані деякі практичні навички (часткова здатність до аналізу адміністративно-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності – при кваліфікації адміністративних правопорушень, відображення їх в наукових публікаціях)
35–59	Незадовільно	FX	Теоретичний зміст курсу засвоєний частково з істотними прогалинами (НЕЗДАТНІСТЬ застосовувати знання завдань, принципів і доктрин адміністративного права, а також змісту його правових інститутів; не сформовані необхідні практичні навички (НЕЗДАТНІСТЬ до аналізу адміністративно-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності, відображення їх в наукових публікаціях)
1–34		F	Теоретичний зміст курсу не засвоєний (ПОВНА НЕЗДАТНІСТЬ застосовувати знання завдань, принципів і доктрин адміністративного права, а також змісту його правових інститутів); не сформовані необхідні практичні навички (ПОВНА НЕЗДАТНІСТЬ до аналізу адміністративно-правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності, відображення їх в наукових публікаціях)

Критерії оцінювання успішності навчання самостійної роботи здобувачів

Письмова відповідь на кожне із питань самостійної роботи чи вирішення однієї із задач; якісне та повне ведення слухачем конспекту лекції, письмова підготовка до семінарського заняття – оцінюється до 5 балів.

Критерії оцінювання успішності навчання індивідуальної роботи здобувачів

Види робіт	Виконання індивідуальної роботи (максимум 15 балів)	
	Реферат	до 5 балів
	Доповідь-анотація на основі наукової статті	до 5 балів
	Виконання інших видів робіт (підготовка есе, кросворду, словника, презентації тощо)	до 5 балів
	Опублікування електронної петиції	до 10 балів
	Направлення звернення та отримання відповіді (в тому числі в електронній формі)	до 10 балів
	Додатково:	
	Наукова конкурсна робота	Може бути врахована при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
	Наукова стаття	
	Тези доповіді на науково-практичний захід	До 5 балів
	Виступ на засіданні наукового гуртка наданий письмово	

Примітка: несвоєчасність виконання слухачем самостійної та індивідуальної роботи без поважних причин оцінюється на 1-3 бали нижче, ніж передбачено критеріями оцінювання цих видів робіт.

Для навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного права і процесу» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають:

- квізи (тестові завдання);
- реферати;
- есе;
- доповіді;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- модульний контроль;
- екзамен.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

- навчальна аудиторія;
- мультимедійний проектор;
- екран для мультимедійного проектора зі штативом;
- ноутбук;
- програмне забезпечення для доступу до мережі Інтернет;
- програмне забезпечення Microsoft Power Point;
- акустичні колонки;
- лазерна указка;
- кліп-чарт;

- кольорові маркери;
- дошка;
- крейда.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Лариса НАЛИВАЙКО

Актуальні проблеми адміністративного права і процесу

Освітньо-науковий ступінь **доктор філософії** Спеціальність **081 Право**

на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання **ДЕННА**

Обсяг **6** кредитів ЄКТС (180 годин).

Курс **2**

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота	
			Всього	Лекції	Семінари	Паркт. заняття		
1	2	3	4	5	6	7	8	
1.	Сучасні наукові підходи щодо системи та змісту адміністративного права та адміністративного процесу	38	14	4	10		24	
2.	Адміністративно-деліктне право в системі адміністративного права	38	14	4	10		24	
3.	Адміністративно-правові режими в теорії адміністративного права	34	10	2	8		24	
4.	Актуальні питання надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації	34	10	2	8		24	
5.	Електронні послуги органів публічної адміністрації	36	12	4	8		24	
	Разом за семестр	180	60	16	44		120	
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>Екзамен</i>						

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Лариса НАЛИВАЙКО

Актуальні проблеми адміністративного права і процесу

Освітньо-науковий ступінь **доктор філософії** Спеціальність **081 Право**

на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання **ЗАОЧНА**

Обсяг 6 кредитів ЄКТС (180 годин).

Курс 2

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Паркт. заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Сучасні наукові підходи щодо системи та змісту адміністративного права та адміністративного процесу	32	4	2	2		28
2.	Адміністративно-деліктне право в системі адміністративного права	36	8	2	6		28
3.	Адміністративно-правові режими в теорії адміністративного права	36	6	2	4		30
4.	Актуальні питання надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації	36	6	2	4		30
5.	Електронні послуги органів публічної адміністрації	40	8		8		32
	Разом за семестр	180	32	8	24		148
	<i>Форма підсумкового контролю</i>		<i>Екзамен</i>				

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми адміністративного права і процесу

Освітньо-науковий ступінь **доктор філософії** Спеціальність **081 Право**

на 2020/2021 навчальний рік

Основні нормативні акти

Конституція України

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141

Акти міжнародного права

1. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10.12.1948. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

2. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (ратифіковано Законом України № 1678-VII від 16.09.2014) URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_a11/print1454426885682487.

Закони України

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7.12.1984. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984, додаток до № 51. Ст.1122.

2. Кодекс адміністративного судочинства України. Закон України від 06.07.2005. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 35-36, № 37. Ст.446.

3. Основи законодавства України про охорону здоров'я Закон України від 19.11.1992. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 4, Ст.19.

4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 27, стор. 1438, Ст. 282.

5. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 52. Ст. 455.

6. Про адміністративні послуги: Закон України від 6.09.2012. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 32, стор. 1705, Ст. 409.

7. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016. Урядовий кур'єр від 03.06.1999.

8. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 33. Ст. 270.

9. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012. Відомості Верховної Ради України від 04.01.2013. 2013. № 1. Ст. 1.
10. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001. Відомості Верховної Ради. 2001. № 1. Ст. 65.
11. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015. Відомості Верховної Ради України. 2016, № 4. Ст. 43.
12. Про дипломатичну службу: Закон України від 07.06.2018. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 26, стор. 5, Ст. 219.
13. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 22.02.2006. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018. № 29, ст.233.
14. Про дорожній рух: Закон України від 30.06.1993. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 31. Ст. 338.
15. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32. Ст.314.
16. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014. 2014. № 49, стор. 3186. Ст. 2056.
17. Про запобігання та протидію домашньому насильству. Закон України від 07.12.2017. Урядовий кур'єр від 24.01.2018. № 16.
18. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні. Закон України від 06.09.2012. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 32, стор. 1720, ст. 412.
19. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 30. Ст. 380.
20. Про Збройні сили України: Закон України від 06.12.1991. Офіційний вісник України. 2000. № 44. Ст. 1877.
21. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст. 256.
22. Про імміграцію: Закон України від 7.06.2001. Відомості Верховної Ради. 2001. № 41. Ст. 197.
23. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16.10. 1996. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 49. Ст. 272.
24. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 20.05.1997. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170.
25. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999. Відомості Верховної Ради України. 1999. №20–21. Ст. 190.
26. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст. 141.
27. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 9, Ст. 106.
28. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11.07.2001. Відомості Верховної Ради. 2001. № 48. Ст. 254.
29. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. Відомості Верховної Ради. 2001. № 23. Ст. 118.
30. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 06.04.2000. Офіційний вісник України. 2000. № 17. Ст. 691.

31. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000. Офіційний вісник України. 2000. № 15. Ст. 588.
32. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 р. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 19-20. Ст. 179.
33. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 2-3. Ст. 12.
34. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 45. Ст. 397.
35. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.1991. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 25. Ст. 28.
36. Про службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 27. Ст. 382.
37. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001. Урядовий кур'єр. 200. № 116.
38. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 22.12.1997. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 20. Ст. 99.
39. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000. Офіційний вісник України. 2000. № 30. Ст. 1248.
40. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002. Відомості Верховної Ради України від 31.05.2002. 2002., № 21, Ст. 135.

Підзаконні акти

1. Про затвердження військово-адміністративного поділу території України: Указ Президента України від 5.02.2016 № 39/2016. Урядовий кур'єр від 09.02.2016. № 25.
2. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: наказ МВС від 06.11.2015 №1376. Офіційний вісник України від 22.12.2015. 2015. № 99, стор. 201, стаття 3405.
3. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: наказ МВС від 07.11.2015 № 1395. Офіційний вісник України від 13.11.2015. 2015. № 88, стор. 176, стаття 2964.
4. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції: наказ МВС та МОЗ від 09.11.2015 № 1452/735. Офіційний вісник України від 13.11.2015. 2015. № 88, стор. 217, стаття 2965.
5. Про затвердження Положення про дозвільну систему України: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-92-%D0%BF/print>.
6. Про затвердження Положення про Національну поліцію: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877. Урядовий кур'єр від 06.11.2015. № 207.

7. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення та постановки на облік осіб, які незаконно вживають наркотичні засоби або психотропні речовини: Наказ МОЗ, МВС, Генпрокуратури, Мінюсту від 10.10.1997. № 306/680/21/65/5. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0534-97>.

8. Про організацію роботи фізичних осіб – підприємців, які займаються народною медициною (цілительством): Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.03.2016 № 189. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0491-16>.

9. Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 № 1363. Урядовий кур'єр від 18.01.2012. № 9.

10. Про затвердження Порядку направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 № 1103. Урядовий кур'єр від 25.12.2008 № 243.

11. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації проведення особистого прийому громадян в органах та підрозділах Національної поліції України: наказ МВС від 15.11.2017 № 930. Офіційний вісник України від 26.01.2018. 2018. № 8, стор. 323, Ст. 319.

12. Про затвердження Порядку тимчасового вилучення посвідчення водія на транспортний засіб та його повернення: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 № 1086. Урядовий кур'єр від 25.12.2008 № 243.

13. Про затвердження Порядку тимчасового затримання та зберігання транспортних засобів на спеціальних майданчиках і стоянках: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 № 1102. Урядовий кур'єр від 25.12.2008. № 243.

14. Про Положення про проходження військової служби у Збройних Силах України іноземцями та особами без громадянства: Указ Президента України від 10.06.2016 № 248/2016 URL: <http://www.president.gov.ua/documents/2482016-20153>.

Постанови, інші рішення, роз'яснення судів (Конституційного, Верховного)

1. Про практику застосування судами України законодавства про порушення правил адміністративного нагляду: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 28.03.1986 URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/D061282D942041D6C2257AF3003DC868](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/D061282D942041D6C2257AF3003DC868).

2. Про внесення змін та доповнень до постанови Пленуму Верховного Суду України від 31.03.1995 № 4 «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди»: URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/D061282D942041D6C2257AF3003DC868](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/D061282D942041D6C2257AF3003DC868).

3. Про судову практику у справах про хуліганство. Постанова Пленуму

Верховного Суду України від 22.12.2006 № 10
URL:[http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/D061282D942041D6C2257AF3003DC868](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/D061282D942041D6C2257AF3003DC868).

4. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Божка Валерія Віталійовича щодо офіційного тлумачення положень пункту 13.1 статті 13 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 23.12.2014 № 7-рп/2014 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/o79/page>.

5. Висновок Конституційного Суду України у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади вимогам статей 157 і 158 Конституції України від 30.07.2015 року № 2-в/2015 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/o79/page>.

6. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 276 Кодексу України про адміністративні правопорушення від 26.05.2015. № 5-рп/2015 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/o79/page>.

7. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 171-2 Кодексу адміністративного судочинства України від 08.04.2015 № 3-рп/2015 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/o79/page>.

Підручники:

1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.

2. Адміністративне право : підручник / Ю.П. Битяк (кер. авт. кол.), В.М. Гаращук, В.В. Богуцький та ін.; за заг. ред. Ю.П. Битяка, В.М. Гаращука, В.В. Зуй. Харків : Право, 2010. 624 с.

3. Адміністративне право України. Академічний курс. Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). Київ: Видавництво «Юридична думка», 2004. 584 с.

4. Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. К.: Ваіте, 2014. 376 с.

5. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

6. Бородін І.Л. Адміністративне право України : підручник / І.Л. Бородін. К.: Алерта, 2019. 548 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. Київ. Ваіте, 2014. 376 с.

2. Галуцько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько, В.І. Курило, С.О. Короєд, О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. Херсон: Гринь Д.С. 2015. 272 с.
3. Доненко В.В., Гаркуша В.В. Безпека дорожнього руху в наукових працях українських вчених. Посібник. Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. 2011. 80 с.
4. Хавронюк М.І. Дисциплінарні правопорушення і дисциплінарна відповідальність. навчальний посібник. Київ. Атіка, 2003. 240 с.
5. Адміністративне процесуальне право: навчальний посібник Т.П. Мінка, С.М. Алфьоров, Р.В. Миронюк та ін.; заг. ред. Т.П. Мінки ; ДДУВС. Харків. Право. 2013. 352 с.
6. Зразки протоколів про адміністративні правопорушення, складання яких підвідомче Національній поліції: практичний посібник / Т.П. Мінка, Р.В. Миронюк, В.А. Глуховець та ін. Харків. Право, 2016. 180 с.
7. Правові основи захисту України від зовнішньої та внутрішньої агресії: навчальний посібник / В.В. Серєда, М.В. Ковалів, С.С. Єсімов, М.П. Гурковський. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 496 с.
8. Адміністративна діяльність Національної поліції: навчальний посібник / Кол. авт.; кер. – к-т юрид. наук, В.А. Глуховець. ДДУВС, Дніпро: 2016. 165 с.
9. Адміністративна відповідальність в Україні: навчальний посібник. В.М. Бєсчастний, О. М. Мердова, А.П. Сахно; за заг. ред. В. М. Бєсчастного. Кривий Ріг: ДЮІ МВС України. 2015. 197 с.
10. Логвиненко Б.О. Проведення в справах про адміністративні правопорушення у сфері охорони здоров'я : навч. посіб. / Б.О. Логвиненко. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 106 с.
11. Миронюк Р. В. Особливості судового розгляду окремих категорій адміністративних справ: навч. посібник / Р.В. Миронюк. Дніпро: ДДУВС, 2019. 352 с.
12. Голобородько Д.В. Адміністративний процес (збірник презентаційних слайдів) : Навч. наоч. посібник / Голобородько Д.В. Дніпро: ДДУВС, 2019. 314 с.
13. Серєда В.В., Кісіль З.Р., Кісіль Р.В. Адміністративне право: навчальний посібник / В.В. Серєда, З.Р. Кісіль, Р.В. Кісіль. Львів: ЛьвДУВС, 2014. 520 с.
14. Бурбіка М.М., Солонар А.В., Янішевська К.Д. Адміністративне право України. Навчальний посібник. Суми: Мрія, 2015. 358 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Зеленський Є.С. Адміністративна діяльність Національної поліції щодо запобігання вчинення адміністративних правопорушень дітьми : монографія / Є.С. Зеленський, І.С. Кравченко. Дніпро: ДДУВС, 2020. 154 с.
2. Дем'янчук В.А. Організаційно-правовий аспект антикорупційної політики України: монографія. Харків: Константа, 2017. 480 с.

3. Коллер Ю.С., Собакарь А.О. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху: монографія / Ю.С. Коллер, А.О. Собакарь. Київ: «МП Леся», 2015. 204 с.
4. Коломоєць Т.О. Адміністративний примус у публічному праві України: теорія, досвід та практика реалізації: Монографія. Запоріжжя: Поліграф, 2004. 404 с.
5. Крупнова Л.В. Розбудова вітчизняної системи виконавчого провадження в умовах реформування судочинства та суміжних правових інститутів: монографія. Харків: Константа, 2017. 488 с.
6. Личенко І.О. Адміністративно-деліктні аспекти захисту права власності: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2011. 216 с.
7. Лошицький М.В., Короед С.О. Реалізація судової влади адміністративними судами: окремі проблеми теорії та практики адміністративного судочинства в Україні: монографія / М.В. Лошицький, С.О. Короед. Київ. «МП Леся», 2015. 136 с.
8. Остапенко О.І. Кваліфікація адміністративних правопорушень: монографія. Львів: ЛьДУВС при НАВСУ. 2000. 173 с.
9. Публічне адміністрування сферою охорони здоров'я в Україні: теорія і практика. Монографія. Логвиненко Б.О. Київ: «МП Леся», 2017. 344 с.
10. Салманова О.Ю. Правові акти в управлінській діяльності Національної поліції України : монографія. Харків : Панов, 2016. 460 с.
11. Науково-практичний коментар Кодексу України про адміністративні правопорушення. За заг. ред. С.В. Петкова та С.М. Морозова. Київ: «Центр учбової літератури». 2012. 1248 с.

Інші джерела:

1. Міжнародні стандарти прав людини у правоохоронній діяльності: практикум / Боняк В.О., Завгородній В.А., Перепьолкін СМ., Філяніна Л.А., Христова Ю.В. Дніпропетровськ: ДДУВС. 2014. 284 с.
2. Науково-практичний коментар розділу IV «Повноваження поліції» та V «Поліцейські заходи» Закону України «Про Національну поліцію» / Т.П. Мінка, Р.В. Миронюк, В.А. Глуховеря та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Харків: Право, 2016. 178 с.
3. Логвиненко Б.О. Взаємодія поліції та суспільства на засадах партнерства в діяльності підрозділів превентивної діяльності: метод. рек. / Б.О. Логвиненко, І.С. Кравченко. Дніпро: ДДУВС, 2018. 20 с. (Бібліотека працівника Національної поліції).
4. Кравченко І.С. Правові підстави та порядок виявлення та документування адміністративних правопорушень, пов'язаних із корупцією: метод. рек. / І.С. Кравченко, Б.О. Логвиненко, А.А. Манжула. Дніпро: ДДУВС, 2016. 44 с.
5. Організація роботи дільничних офіцерів поліції в об'єднаних територіальних громадах на засадах партнерства: метод. рекомендації / Д. В. Голобородько, Б.О. Логвиненко, М.А. Очеретяний, А.О. Собакарь. Дніпро: ДДУВС, 2019. 68 с.

6. Адміністративне деліктне законодавство: Зарубіжний досвід та пропозиції реформування в Україні. Автор-упорядник О.А. Банчук. Київ: Книги для бізнесу, 2007. 912 с.

Інтернет-ресурси:

1. Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: <http://rada.gov.ua/>

2. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

3. Президент України. Офіційне Інтернет представництво. URL: <http://www.president.gov.ua/>

4. Міністерство внутрішніх справ України. Офіційний Інтернет сайт URL: <http://www.mvs.gov.ua/>

5. Конституційний Суд України. Офіційний веб-сайт URL: <http://www.ccu.gov.ua/>

6. Національна поліція. Офіційний веб-сайт URL: <http://www.npu.gov.ua>